

Slovo k povzbuzení na neděli 18. prosince 2022, na Čtvrtou neděli adventní – A
Biblická čtení: Iz 7,10-14; Ž 24; Řím 1,1-7; Mt 1,18-24

Milé sestry, milí bratři,

čtvrtá neděle adventní spadá každoročně do **předvánočního týdne**, tedy do druhé, závěrečné části adventní doby. Duchovní důraz těchto dnů už není až tak na starozákonních prorockých zaslíbeních příchodu a působení Mesiáše, jak tomu bylo především po celé uplynulé tři týdny, ale na událostech **Narození Páně bezprostředně předcházejících**. O nich jsou především úryvky z evangelia, z jeho částí zvaných „evangelia Ježíšova dětství“, které se v těchto dnech při mši svaté jeden po druhém čtou. A těchto událostí se týkají i vybraná starozákonní zaslíbení, která se k narození Mesiáše přímo vztahují. Vše zaznívá, aby nám pomohlo se aspoň nějak duchovně **přípravit** na již opravdu **blížící se svátky**.

Dnes máme před sebou **evangelijní shrnutí** všeho, co narození Krista předcházelo podle Matouše. V prvním čtení zaznělo známé Izaiášovo proroctví, že Panna počne a porodí Syna Emmanuele.

Starozákonní proroctví je z Izaiáše, ze sedmé kapitoly, z nejstarší části knihy, takže poprvé zaznělo někdy v polovině 8. století před Kristem. Jak se někdy připomíná a jak je i ve výkladových poznámkách standardních vydání Písma, v **hebrejském textu** není použit výraz *betulá*, „panna“, nýbrž *almá*, který přímo neznamená „pannu“, nýbrž „mladou dívku“, která ovšem před svatbou pannou samozřejmě být měla. **Řecká verze** Starého Zákona, *Septuaginta*, která vzniká mezi Židy žijícími mimo Palestinu a mluvícími především řecky během 3. století před Kristem, verze, která byla jimi taktéž považována za inspirovanou a stala se následně textem Starého Zákona celého prvotního křesťanství, již význam upřesňuje a prohlubuje, když na tomto místě používá řecké *parthenos*, což už „pannu“ přímo znamená. I svatý Jeroným ve své *Vulgátě*, ač Izaiáše jinak překládá především z hebrejského textu, zde v duchu *Septuaginty* do latiny také překládá *virgo*.

Z toho můžeme oprávněně usoudit, že v židovském očekávání již **dávno před** Kristem bylo nějak živě přítomno a postupně se prohlubovalo zaslíbení **zázračného panenského početí**, jež se stane znamením, že na svět od Boha přichází Mesiáš. Bylo to zaslíbení, že se při jeho příchodu se stane něco, čeho příroda, přirozenost sama **schopna není**, co bude skutečným nadpřirozeným **zázrakem**. Aby se, křesťansky pak čteno, pak stalo zřejmějším, že z nebe na zem přijde, člověkem se stane sám **Boží Syn**.

Tak četli Izaiášovo proroctví a následně pak evangelijní svědectví o panenském početí už třeba staří **církevní otcové**. Učili, že ač by Bůh jistě mohl sestoupit na zem třeba i mnoha jinými způsoby, tak takto se nám lidem mohlo stát nejzřejmějším, **kým** Pán Ježíš opravdu je: **po Otci Bohem, po matce člověkem**. Proto také tak učinil.

O tom, kým Kristus je – že je **bohočlověkem** – bylo ostatně i dnešní druhé čtení z **Pavlova** listu Římanům.

Evangelijní úryvek je z první kapitoly Matoušova evangelia. Pouze dva ze čtyř evangelistů nám obsírněji svědčí o Ježíšově početí, narození a dětství. **Lukáš** tak činí jakoby z pohledu Panny Marie (odtud také pozdější a mladší legendy, že ji znal či dokonce maloval), a **Matouš** jakoby z pohledu svatého Josefa. I **evangelium** tak – Matouš strohou větou – o panenském početí **svědčí**: «Ale dříve než spolu začali bydlet, ukázalo se, že počala z Ducha svatého» jsme dnes slyšeli. Evangelium o tom svědčí a rané křesťanství od počátku vyznává, i když to až ani v antice nebylo vůbec jednoduché.

Izaiášův text pro evangelistu totiž není zdrojem jeho přesvědčení, nějakého pozdějšího konstruktů o zázračném původu dítěte, ale jen jeho **potvrzením**. Vše děje, jak «Bůh už předem slíbil ústy svých proroků ve svatém Písmě».

A zejména je **potvrzením Josefovi**, že něčemu tak neuvěřitelnému může **věřit**: Že Maria má ve svém lůně **Dítě**, které přišlo na svět **zázračnou** cestou, protože je Boží. Může a má uvěřit, aby podle toho mohl také **jednat**: aby Dítě mohl přijmout a starat se o ně i jeho matku.

A právě tento „**svatojosefský**“ **moment** je nesmírně krásný a výmluvný...

Bůh přichází na svět skrze panenské početí **jako malé křehké Dítě**. Ostatně i to bylo **zaslíbeno** prorokem Izaiášem na jiném místě: «Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn». Josef je má přijmout a starat se o ně, chránit je, živit, aby mohlo vyrůst v mocného bohočlověka. «Na jehož rameni spočine vláda a bude mu dáno jméno: Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje» pokračuje Izaiášovo proroctví.

Jelikož **ne nepodobně** tomu, jak Boží Syn přišel na zem **jednou**, jak čteme v Písmu, chce přicházet do našich srdcí a životů **stále znovu**, můžeme **věřit**, že chce **i k nám** – do našeho srdce a života – přicházet **jako Dítě**, a to také nějak **zázračným** způsobem. A že my se k němu chovat ne docela nepodobně svatému **Josefovi**.

Představíme-li si pod **Dítětem** svou **křesťanskou víru**, což vůbec není scestná alegorie, pak nám vše najednou může opravdu a konkrétně ožít. Vždyť i dar **víry v Boha, v Pána Ježíše**, zvláště je-li víra živá, vztah s Bohem živý, je tak **nesamozřejmý**, že klidně může být považován za **zázrak**. Navíc **víra** v nás je leckdy tak **křehoučká**, možná i **maličká**, přesto však živá a živá schopná růstu, že může být klidně považována **za Dítě**. Které i v nás touží vyrůst v mocného **bohočlověka**, ukřižovaného a vzkříšeného. Ale přesto po celou dobu nějak **zůstat Dítětem**. O tom je přeci naše zkušenost.

Konečně i proto možná **spiritualita Krista-Dítěte**, tak krásně například ústící třeba do půvabné sošky Dítěte Jezulátka (doslova Ježíška) anebo do vidění Dítěte v kruhu čtrnácti svatých pomocníků (v dnešním Vierzehnheiligen), (i proto možná spiritualita Krista-Dítěte) zůstala vždy přítomná a živá vedle spirituality **Krista Ukřižovaného, Zmrtvýchvstalého a mocného**.

Víra v nás je přeci obojí: **Dítě i mocný Bůh**. V předvánočním týdnu a pak o celých svátcích Kristova narození si připomínám především její první, dětský rozměr. Především proto, aby nás **vztah k Božimu Dítěti** měnil, naplňoval a proměňoval, a to i k jeho podobě a potřebám. Podobně jako tomu bylo u svatého **Josefa**, ne docela nepodobně tomu, jako je tomu u všech **rodiců**, do jejichž života přijde jejich dítě.

Jak při zvěstování k Marii tak ve snu k Josefovi přichází **anděl**, Boží posel, aby oznámil, co se má stát, aby oběma **pomohl věřit Bohu**, otevřel jejich mysl i srdce. Andělovu roli dnes zaujalo **Boží slovo**, zvláště Izaiášovo proroctví i evangelijní svědectví. Aby nás povzbudilo **se nebát** svůj život, vše v něm stále více naplňovat **křesťanskou vírou**, otevřít se jí, stále nově ji přijímat a opečovávat jako malé **Dítě**. Aby v nás stále více **rostla v mocného Boha**, Boha vtělené **Lásky**, jíž Kristus je ze všeho nejvíc.

Milé sestry, milí bratři, a jako vždy nejde zdaleka jen o nás, nejde jen o saturování našich potřeb a tužeb, ale ještě více o **Dítě samotné**, které chce žít, růst, být nošeno světem, aby i z nás do něj mohlo znovu přicházet, v něm se znovu a znovu rodit, v něm znovu více být. Což může nastat jen tehdy, pokud Dítě budeme **milovat** a jeho láskou milovat dál. A to i **navzdory** svým „rodčovským“ nedokonalostem a slabostem.

Prosme tedy znovu o **zázrak početí víry**. A když nastane, obnoví se a ožije, radujme se. Jako se měla ve chvíli zvěstování zaradovat i Panna Maria a ve snu svatý Josef.